

Gaiñera, jende asko dago gure artean, eta mundu osoan, «politika» egiten ari dirala adierazten diezunean zearo astoratzen eta ikaratzen diranak. Baiñan politika bi eratara egin diteke. Bat, egiñaz: hau da, kolektibidadearen aurrean bakoitza bere eginkizunetaz responsabilizatuaz. Bestea, egiten utziaz: hau da, besteren politika joku eta maniobretan mantso-mantso eroriaz. Gaur egunean ez dago bi inplikazio klase hoietako batetik eskapatzerik.

Eta bietan bat aukeratzekotan, milla bider ohea da, eta jatorrizkoagoa (jatorragoa) lehenengo postura. Hain xuxen, hori da askatasunez eta dignidatez aukeratu diteken postura bakarra.

Joan Manuel Serrat katalandar kantariak, kezka eta gorabera askoren ondoren, postura hau aukeratu du. Eta gu berarekin gaude bihotzez. Asko sufritu beharko du, behar bada, emendik aurrera. Famaren eta exitoaren ateak itxiko dizkiote etsairik txarrenari bezela. Baiñan bere aukera ona eta jatorra izan da; beñi ta betirakoa gaiñera.

Zeren ta emendik aurrera, suerte on edo txarragoarekin, oztopo asko edo gutxikin, bere kantak egiten jarraitzeko eskubidea eta libertadea izango ditu. Eta bere herriaren aurrean kantari «herrickoia» izaten jarraitzeko eskubidea irabazi du. Bestela berriz, «Eurovision»-eko festivalera joan izan bazan, bide bat bakarra gelditzen zitzaion: sasi-kantari izatekoa, artixta iruzurtsu eta benetan «alienatuaren» kondizioa bereganatuaz. Eta «alienatu» hitzak, kasu hontan, «etsaien intentzioetan erortzeko eta umilatzeko prest egotea» esan nahi du, dudarik gabe.

Bere nortasunean tinko jarraitzeagatik, lehen sari izentsu bat galtzea, dirua galtzea (milloi asko), kritikatueta eta gaitzetsia izatea... Gauz hoiek denak, zenbait jendek ez ditu «konprendituko» (konprenditu nahiko). Guk bai ordea, ederki konprenditzen ditugu.

Kosta zitzaizun erabakitzea, baiñan ondo egin duzu. Zurekin gaude. Zorionak, Joan Manuel.

X. L.

LEIAKETA BAT

Biderik erabillienetariko bat leiaketa da, dudarik gabe. Izan ere, leiaketa batek anitz alde on ditu bere baitan. Ta beste baliotasun batzuen aurka ez doanean, beti da onartzekoa. Zenbait kasutan, konzientzia-sortzaille bat izan ditek.

Coca-Cola'k, beste elkarte batzuen laguntzarekin, sortu zuen Txapelketaren hirugarren saioa ospatu da oraintsu. Aur-tzarotik asita Preuniversitario arteraifñoko mutil neskek ameztitan zituan leiaketa honek, bi sail nagusitan banaturik. Sail bakoitza, orobat, A ta B taldetan erdibitzen zan, adifñari begiratuaz. 12 urterartekoek marrazki batzueri oiñak jartzen zizkieten; eta nagusiagoek, idazlanak ixkiriatu behar zituzten.

Bide on bat iruditzen zait norgeiagoka hau. Sariaketa hauen bidez Ikaste-txeetan euskal-giroa sortzen baıda (edo sortu ditek, edo sortu behar da,

NOTA LABURRAK

ulertzen?). Izan ere, gizona, naizta saria bigarren maillako mugitzaille izan, sariak mugitzen du sarri asko. Gizonaren eragille, ba dakigu, konzientziak behar luke izan. Baiña gizarteko ta giza-barneko egituren erruz, anitz gizonen konzientzi hori, kasurik onenetan, ezabatua dago. Ta orduan konzientziari dei egitea alperrik da. Konzientzi honek, esnarazle batzuk behar ditu. Giza-ekintzaren justifikatzaille ezin ditezke izan, baiña bai eragille. Eragille hauetatik bat, hain zuzen, saria da. Ta konzientziak bultzatzea lortu ezin ditazkean batzuk, sariak bai; guztiok dakizkigu, gutxi edo gehiago, adibide batzuk.

Kultura arloan, sariaren erakar-indar hau ahazturik izan dugu euskaldunok. Deporteetan bai, hor ez da holakorik falta izan. Ikas daigun, nundik daukagun artean.

Baiña, ume ta gaztetxoen arteko Sariketa izan dan ezkeru, sari bati beste betekizun bat ere ematen diot. Nekez eska litzaioke ume bati gertakizun baten konzientzia. Ez da gauza, gehienetan, ez konbiziorako ez erresponsabilidaderako. Beraz, zaletasuna sortu behar diogu, zaletasun edo interes horren bidez konzientziaren argia piztu dakion, gero baten. Egiñaz eta ekiñaz bide bat ar dezala, ta gero, ahal duanean, orduan ikusiko du egin duen bide horren nundik-norakoa, sentidua.

Konzientziarazteko biderik egokienetariko bat hau da. Ta konzientziaraztea, Cesaire'k dionez, anima berriak kreatzea da. Horregatik, ba, alde hontatik, holako sariketari oso interesgarri derizkiot. Gure txaloak, beraz, Coca-Cola'k sortutako III'gn. Leiaketa honi.

Halere, Leiaketa hontako bi puntu zuzendu nahi nituzke (zuzendu edo, neri dagokidanez, desakordua adierazi. Hori da.)

Sail bakoitzeko lehenengokoenak izan ezik, beste danen sariak euskal liburu batzuk izan dira. Baiña, Jainkoa!, umearen sikolojia ta nagusiarena bat ote da, ba? Liburuak bai, baiña batez ere beste ikusgailu batzuk banatu behar zaizkio gazteari, erakusgarri diran beste zer batzuk. Banaketa batera eginda ere, erderazko sarituak etzuten libururik jaso, ta bai argazki-makiñak eta ho'akotsuak. Euskal-umeak, aldiz, intelektualak ote dira? Ez ote dira, bes-teen modura, umeak? Pena da ez jakitea.

Beste desakordugai bat. Nagusien artean zergatik alkartu zituzten A ta B taldeak, sari bakarrak talde bientzako banatuaz? Uste dut batxilleratoko III'gn. urtekoak ez daudela Preuniversitarioen mailla berean. Erabakia berandu artua izanez gaiñera, 13-14 urteko gutxi animatuko dira, hortara, urrengoan parte-artzera.

Gehiena (zaillena) burutua dagoalarik, xehetasun hauek hobeagotu ditezela; onena, kasu hontan, ez da-ta onaren etsaia.

J. M. T.